

הצעה להחלטה

א. מתוקף הסמכות הקבועה בסעיף 39 לחוק- יסוד: הממשלה, להתקין תקנות שעת חירום (הגבלת מספר העובדים במקום עבודה לשם צמצום התפשטות נגיף הקורונה החדש), התש"פ-2020, בנוסח שלהלן.

ב. בהתאם להוראות סעיף 39 האמור, להניח את התקנות על שולחן ועדת החוץ והביטחון של הכנסת סמוך ככל האפשר לאחר התקנתן.

ג. התקנות תיכנסנה לתוקפן ביום 30 במרץ 2020.

להלן נוסח התקנות :

תקנות שעת חירום (הגבלת מספר העובדים במקום עבודה לשם צמצום התפשטות נגיף הקורונה החדש) (תיקון), התש"ף-2020

בתוקף סמכותה לפי סעיף 39 לחוק-יסוד: הממשלה¹, מתקינה
הממשלה תקנות שעת חירום אלה:

תיקון תקנה 1 1. בתקנות שעת חירום (הגבלת מספר העובדים במקום עבודה לשם צמצום התפשטות נגיף הקורונה החדש), התש"ף-2020² (להלן – התקנות העיקריות), בתקנה 1 -

(1) לפני ההגדרה "הוועדה לאנרגיה אטומית" יבוא:

”אזור” ו-”ישראל” – כהגדרתם בתקנות שעת חירום (יהודה והשומרון – שיפוט בעבירות ועזרה משפטית), התשכ”ז-1967³, כפי שהוארך תוקפן ותוקן נוסחן בחוק, מעת לעת;”

(2) אחרי ההגדרה "חברה ממשלתית" יבוא :

”מוסד להשכלה גבוהה” – כמשמעותו בחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי”ח – 1958;⁴ ;

⁴ ס"ת התשי"ת, עמ' 191

(3) בהגדרה "הממונה", בפסקה (6), המילים "כמשמעותו בחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח - 1958" - יימחקו, ובמקום "לחוק האמור" יבוא "לחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958";

(4) בהגדרה "מעסיק", בסופה יבוא "ולעניין האזור - מעסיק כאמור שהוא ממשלת ישראל או ישראלי";

(5) בהגדרה "עובד", ברישה, אחרי "מדינת ישראל" יבוא "או באזור";

(6) אחרי ההגדרה "עובד" יבוא :

"עובד מעטפת" - עובד שאינו עוסק בליבת הפעילות של מקום העבודה, למעט עובד ניקיון, אבטחה או מחשוב;";

בתקנה 2 לתקנות העיקריות -

2. תיקון תקנה 2

(1) בתקנת משנה (א), במקום "30 אחוזים" יבוא "15 אחוזים" ובסופה יבוא "על אף האמור, רשאי מעסיק להעלות את מספר העובדים המרבי המותר לשהייה בו זמנית עד לשיעור של 30 אחוזים ממצבת העובדים, ובלבד שהעלאה כאמור חיונית לפעילות השוטפת של אותו מקום עבודה, ושהמעסיק שלח למנהל הכללי של משרד הכלכלה והתעשייה, בדרך שהורה המנהל הכללי באתר האינטרנט של המשרד, הודעה שבה פירט את שמות העובדים שנוכחותם נדרשת במקום העבודה, את תפקידם ואת הטעמים שבשלהם נדרשת נוכחותם כאמור";

(2) בתקנת משנה (ג)(2), במקום "30 אחוזים" יבוא "15 אחוזים" ובסופה יבוא "על אף האמור, רשאי מעסיק במפעל כאמור להעלות את מספר העובדים המרבי המותר לשהייה בו זמנית עד לשיעור של 30 אחוזים ממצבת העובדים, ובלבד שהעלאה כאמור חיונית לפעילות השוטפת של אותו מפעל, ושהמעסיק שלח למנהל הכללי של משרד הכלכלה והתעשייה, בדרך שהורה המנהל הכללי באתר האינטרנט של המשרד, הודעה שבה פירט את שמות העובדים שנוכחותם נדרשת במקום העבודה, את תפקידם ואת הטעמים שבשלהם נדרשת נוכחותם כאמור";

(3) בתקנת משנה (ו), במקום "אם לא ניתן אישור, לגבי אותו עובד, מאת מנכ"ל הגוף, ולפיו" יבוא "אלא אם כן קבע מנכ"ל הגוף כי";

(4) אחרי תקנת משנה (ו) יבוא :

"(10) נוסף על האמור בתקנת משנה (ה), מעסיק שהוראות תקנות משנה (א) או (ג)(2) חלות לגביו לא יאפשר כניסה של עובד מעטפת למקום העבודה ושהייה של עובד מעטפת במקום העבודה, אלא אם כן נוכחותו של עובד המעטפת במקום העבודה חיונית לפעילות השוטפת של מקום העבודה והמעסיק שלח לגביו הודעה למנהל הכללי של משרד הכלכלה והתעשייה, בדרך שהורה המנהל הכללי באתר האינטרנט של המשרד, שבה פירט את שמו של העובד, את תפקידו ואת הטעמים שבשלהם נדרשת נוכחותו כאמור." ;

(5) בתקנת משנה (ז), במקום "בתקנות משנה (א) עד (ו)" יבוא "בתקנות משנה (א) עד (10)" ;

(6) אחרי תקנת משנה (ז) יבוא :

"(11) מעסיק שהוראות תקנת משנה (א) חלות לגביו לא יאפשר קבלת קהל במקום העבודה, אלא אם כן הדבר דרוש לצורך אספקת מוצר חיוני או שירות חיוני, ובלבד שצמצם ככל האפשר את מספר העובדים העוסקים בקבלת קהל." ;

(7) אחרי תקנת משנה (ח) יבוא :

"(12) במקום עבודה שבו מועסקים דרך כלל עובדים במשמרות, ישבץ המעסיק, ככל האפשר, את אותה קבוצת עובדים יחד באותה המשמרת." ;

(8) בתקנת משנה (י) -

(1) ברישה, במקום "הוראות תקנה זו" יבוא "תקנות משנה (א) עד (ט)" ;

(2) בפסקה (2), הסיפה החל במילים "ובלבד שצמצם" - תימחק ;

(9) אחרי תקנת משנה (י) יבוא :

"(יא) מעסיק בגוף שתקנת משנה (י) חלה עליו לא יאפשר כניסה של עובד מעטפת למקום העבודה ושהייה של עובד מעטפת במקום העבודה אלא אם כן קבע כי אותו עובד מעטפת נדרש לצורך הבטחת הפעילות השוטפת של הגוף האמור וכי חיוני שאותו עובד יבצע את עבודתו במקום העבודה." ;

תיקון תקנה 3 3. בתקנה 3 לתקנות העיקריות, בהגדרה "מעסיק", אחרי "שירות בתי הסוהר" יבוא "מוסד להשכלה גבוהה".

_____ ב _____ התש _____ (_____ ב _____ 2020)
(חמ 5993-3)

בנימין נתניהו

ראש הממשלה

דברי הסבר

בהחלטת ממשלה מס' 4908 מיום 20 במרץ 2020 אישרה הממשלה את תקנות שעת חירום (הגבלת מספר העובדים במקום עבודה לשם צמצום התפשטות נגיף הקורונה החדש), התש"ף-2020, לפיהן במקום עבודה רשאי המעסיק לאפשר שהייה בו זמנית של 10 עובדים או עד 30 אחוזים ממצבת העובדים לפי הגבוה מביניהם, במטרה למנוע מפגש של עובדים רבים באותו מקום עבודה, ובכך לשמור על בריאותם ולהפחית את הסיכון של התפשטות המחלה בקרב העובדים ובקרב הציבור. במסגרת התקנות נקבעו שיעורים שונים למספר מעסיקים מן המגזר הציבורי ומהמגזר הפרטי בהתבסס על תחום עיסוקם.

מוצע להורות על החמרת ההגבלות כך שברירת המחדל בשוק הפרטי, שאינם גופים שעוסקים בעבודות תשתית ובעבודות בינוי, ושאינם מפעלים למתן שירותים קיומיים או מפעלים בתחומים המפורטים בתוספת יעמדו על 15%. עם זאת, מעסיק יהיה רשאי להודיע למנהל הכללי של משרד הכלכלה כי הוא נדרש לאפשר למספר רב יותר של עובדים, ולא יותר מ-30%, לשהות במקום העבודה בו זמנית וזאת בשל העובדה ששהותם של עובדים אלה במקום העבודה חיונית להמשך הפעילות השוטפת של הגוף. עוד מוצע כי לקבוע כי עובדי מעטפת, שאינם עוסקים בליבת העבודה של המעסיק, אלא במתן שירותים לעובדי הליבה, לא יעבדו במקום העבודה. עם זאת, מעסיק יהיה רשאי להודיע למנהל הכללי של משרד הכלכלה כי הוא נדרש לאפשר לעובדי מעטפת להגיע למקום העבודה, וזאת בשל העובדה ששהותם של עובדים אלה במקום העבודה חיונית להמשך הפעילות השוטפת של הגוף.

בנוסף מוצע להגביל את קבלת הקהל אצל מעסיקים, כך שקבלת קהל תותר רק לצורך אספקת מוצר או שירות חיוני, ובמידה שלא תעלה על הנדרש לצורך אספקה כאמור. עוד מוצע לקבוע כי במקום עבודה שנהוג לעבוד בו במשמרות, ישבץ המעסיק, ככל הניתן, את אותם העובדים בכל משמרת, על מנת שבכל משמרת לא תהיה חשיפה לעובדים נוספים.

נתונים כלכליים והשפעה על משק המדינה

אין

תקציב

אין

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

אין

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

אין

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

אין

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

חוות דעתו של היועץ המשפטי של משרד האוצר מצורפת.

סיווגים*

סיווג ראשי : חקיקה ממשלתית
תחום פעולה עיקרי : אחר

מוגש על ידי שר האוצר

ה' בניסן התש"ף
30 במרץ 2020

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

נושא הצעת ההחלטה:

תקנות שעת חירום (הגבלת מספר העובדים במקום עבודה לשם צמצום התפשטות נגיף הקורונה החדש), התש"ף-2020 (תיקון).

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

בהחלטת ממשלה מס' 4908 מיום 20 במרץ 2020 אישרה הממשלה את תקנות שעת חירום (הגבלת מספר העובדים במקום עבודה לשם צמצום התפשטות נגיף הקורונה החדש), התש"ף-2020, לפיהן במקום עבודה רשאי המעסיק לאפשר שהיית בו זמנית, של 10 עובדים או עד 30 אחוזים ממצבת העובדים, לפי הגבוה מביניהם, במטרה למנוע מפגש של עובדים רבים באותו מקום עבודה, ובכך לשמור על בריאותם ולהפחית את הסיכון של התפשטות המחלה בקרב העובדים ובקרב הציבור. במסגרת התקנות נקבעו שיעורים שונים למספר מעסיקים מן המגזר הציבורי ומחמגזר הפרטי, בהתבסס על תחום עיסוקם.

מוצע להורות על החמרת ההגבלות כך שברירת המחדל לגבי מעסיק, שאינו במגזר הציבורי, גוף שעוסק בעבודות תשתית ובעבודות בינוי, ושאינו מפעל למתן שירותים קיומיים או מפעל בתחומים המפורטים בתוספת, תעמוד על 10 עובדים או 15 אחוזים ממצבת העובדים, בו זמנית. עם זאת, מעסיק יהיה רשאי להודיע למנהל הכללי של משרד הכלכלה כי הוא נדרש לאפשר למספר רב יותר של עובדים, ולא יותר מ-30 אחוזים, לשהות במקום העבודה בו זמנית וזאת בשל העובדה ששהותם של עובדים אלה במקום העבודה חיונית להמשך הפעילות השוטפת של הגוף. עוד מוצע כי לקבוע כי עובדי מעטפת, שאינם עוסקים בליבת העבודה של המעסיק, אלא במתן שירותים לעובדי הליבה, לא יעבדו במקום העבודה. עם זאת, מעסיק יהיה רשאי להודיע למנהל הכללי של משרד הכלכלה כי הוא נדרש לאפשר לעובדי מעטפת להגיע למקום העבודה, וזאת בשל העובדה ששהותם של עובדים אלה במקום העבודה חיונית להמשך הפעילות השוטפת של הגוף.

בנוסף, מוצע להגביל את קבלת הקהל אצל מעסיקים, כך שקבלת קהל תותר רק לצורך אספקת מוצר או שירות חיוני, ובמידה שלא תעלה על הנדרש לצורך אספקה כאמור.

עוד מוצע לקבוע כי במקום עבודה שנהוג לעבוד בו במשמרות, ישבץ המעסיק, ככל הניתן, את אותם העובדים בכל משמרת, על מנת שבכל משמרת לא תהיה חשיפה לעובדים נוספים.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

בהתאם לסעיף 39(א) לחוק-יסוד: הממשלה (להלן - **חוק היסוד**), במצב חירום רשאית הממשלה להתקין תקנות שעת חירום כדי להגן על המדינה, ביטחון הציבור וקיום האספקה והשירותים החיוניים.

על אף שהסמכות להתקין תקנות שעת-חירום מנוסחת בלשון רחבה ומקנה לממשלה שיקול דעת רחב, הפסיקה

פירשה את הסמכות על דרך הצמצום (ראו בג"ץ 6971/98 יוסף י' פריצקי עו"ד נ' ממשלת ישראל, נג(1) 763 (1999), ובג"ץ 2994/90 ח"ב אברהם פורז נ' ממשלת ישראל, מד(3) 317 (1990)).

החובה לנהוג בריסון עצמי בהתקנת תקנות שעת חירום אף נובעת מהיותה של הממשלה ממשלת מעבר, המחויבת ממילא באיפוק ובריסון בביצוע כל פעולותיה.

על רקע התפשטות הנגיף יש צורך בהתקנת תיקון לתקנות לצורך הגנה על ביטחון הציבור במטרה לצמצם עוד יותר את נוכחות העובדים במקום העבודה.

בהקשר זה יצוין כי בהתאם לסעיף 39 לחוק היסוד מוצע לקבוע כי התקנות יונחו על שולחן ועדת החוץ והביטחון של הכנסת סמוך ככל האפשר לאחר התקנתן.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

אין.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את הצעה:

לנוכח האמור לעיל, אין מניעה משפטית לאישור התקנות.

10.05.20

היועץ המשפטי של משרד האוצר

אסי מסינג

חתימה

תפקיד

שם